

bodens nedsættelse eller bortfald. Et forsøg herpå ville indebære en klar risiko for, at man ikke fik medtaget alle relevante forhold, ligesom rettens dommere ville blive bundet af stive regler uden mulighed for at tage hensyn til uforudselige særlige omstændigheder. Man ville da netop ikke nå frem til den forbedring og modernisering, som tilstræbes.

Udvalget er ligeledes nået til den opfattelse, at en tilsvarende risiko for en utilsigtet begrænsning af arbejdsrettens anvendelse af bestemmelsen vil kunne blive resultatet af i det hele at søge anført eksempler på de relevante forhold, og udvalget har derfor ment at burde afstå herfra.

Udvalget lægger imidlertid den største vægt på, at de i bestemmelsen nævnte kriterier får et reelt indhold og bred anvendelse i en ny retspraksis, herunder at der tages hensyn til udviklingen på arbejdsmarkedet, f. eks. på baggrund af miljøforskning.

Arbejdsministeren har fremsat nedenstående ændringsforslag under nr. 1 og 3. Ændringsforslagene, hvorom der i øvrigt henvises til de ledsagende bemærkninger, er tiltrådt af udvalget.

Et *flertal* (socialdemokratiet, det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) finder, at det er ganske urimeligt at opretholde bodssystemet. Mindretallet har derfor fremsat det under nr. 2 anførte ændringsforslag.

Bodssystemet har været stærkt medvirkende til at give arbejdsretten karakter af klassesdomstol, idet boden i langt de fleste tilfælde har ramt arbejderne. Vil man derfor virkelig demokratisere arbejdsretten, er det nødvendigt at afskaffe boden.

Bod til strejkende arbejdere må også opfattes som moralsk forkastelig, idet den har karakter af dobbelt straf, når de ud over at skulle betale bod også mister deres løn i den tid, de strejker. Bodden har heller ikke den ønskede præventive virkning. Erfaringerne viser, at boden ikke holder arbejderne fra at gå i strejke for at opnå forbedringer.

Det afgørende for, om arbejderne går i konflikt, er, i hvor høj grad de føler sig provokeret dertil, og om de har råd til det på grund af arbejdstab. Arbejdstabet er i sig selv så afgørende en faktor, at der er grænser for, hvor længe man har lyst til at miste sin løn.

Mindretallet konstaterer endvidere med tilfredshed, at det efterhånden er lykkedes at få gennemført ændringer af arbejdsretten, men må beklage, at det ikke er lykkedes at nå frem til en fuldstændig klarhed over, hvor vidtgående ændringerne vil blive. Men for at vise, at forbedringerne vil blive fortsat, er det også vigtigt, at folketinget på nuværende tidspunkt giver tilsagn om at tage arbejdsretten op til revision senest i 1976-77.

Mindretallet har derfor fremsat det under nr. 4 anførte ændringsforslag.

Mindretallet indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med de af arbejdsministeren og mindretallet stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af udvalget:

Til § 3.

1) I § 3, stk. 1, ændres „Fællesrepræsentationen for danske Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger“ til: „FR—Hovedorganisation for Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger i Danmark“.

Af et *mindretal* (Arne Larsen og Grete Westergaard):

Til § 12.

2) Paragraffen affattes således:

„§ 12. I sager, i hvilke overenskomstkrænkelsen består i undladelse af at betale et skyldigt pengebeløb, kan arbejdsretten give pålæg om betaling af beløbet.“

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af udvalget:

Ny paragraf.

3) Efter § 24 indsættes som ny paragraf:

„§ 00. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.“

Af *mindretallet* under nr. 2:

Ny paragraf.

4) Efter § 27 indsættes som ny paragraf: